

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4989/25
4.3.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Иване Марковић Радојевић, председника већа, Олге Арсовић и Зорице Банковић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из ..., чији је пуномоћник Владимир Бојовић, адвокат из Београда, Улица Господар Јевремова број 32а, против тужене ББ, из ..., чији је пуномоћник Драган Коњевић, адвокат из Сомбора, Венац Степе Степановића број 36/8, ради утврђења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 218/20 од 20.5.2025. године, у седници одржаној 04.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 218/20 од 20.5.2025. године у ставу првом изреке тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи завештање пред сведоцима завештаоца сада пок. ВВ из ... од 25.04.2015. године проглашено на записнику на рочишту одржаном дана 14.10.2019. године пред Трећим основним судом у Београду у правној ствари О 7821/15, због повреде облика и непоштовања услова одређених законом, што је тужена дужна да призна и трпи.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 218/20 од 20.5.2025.године у ставу другом изреке и предмет враћа истом суду на поновни поступак ради одлучивања о захтевима из тужбе поставеним као евентуалним.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено завештање пред сведоцима завештаоца сада пок. ВВ из ... од 25.04.2015. године проглашено на записнику на рочишту одржаном дана 14.10.2019. године пред Трећим основним судом у Београду у правној ствари О бр. 7821/15, због повреде облика и непоштовања услова одређених законом, што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 685.800,00 динара, у року од 15 дана од дана

извршности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је доставио одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11, бр.72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/20 и 10/23 други закон), апелациони суд је оценио да је жалба тужене основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, спорно завештање сачинила је сада пок. ВВ у форми писаног завештања пред сведоцима дана 25.04.2015. године. ВВ је преминула 05.11.2015. године. Тим завештањем своју имовину побројану у завештању, оставила је туженој ББ, са којом је раније већ закључила уговор о доживотном издржавању 28.05.2012. године. Такође, покојна ВВ је сачинила својеручну изјаву 04.01.2012. године као своју последњу изјаву воље којом искључује остале наследнике из наслеђивања, међу којима и овде тужиоца. На оставинској расправи која је одржана дана 10.12.2019. године тужилац је изјавио да оспорава пуноважност завештања како по форми, тако и по садржини, након чега је решењем Трећег основног суда у Београду О 7821/15 од 10.12.2019. године, као наследни учесник упућен на парницу ради доказивања непуноважности спорног завештања, које је проглашено на рочишту пред тим судом дана 14.10.2019. године. Тужилац је тужбом поднетом дана 24.01.2020. године тражио утврђење ништавости завештања, који захтев у свом чињеничном основу има чињеничну тврдњу да је исто фалсификовано. Поднеском од 13.05.2021. године, тужилац је наводећи да прецизира тужбени захтев истакао други тужбени захтев, поред постојећег, ради поништаја тестаментa због завештајне неспособности, који је у односу на првостављени захтев истакао као евентуални. Поднеском од 04.08.2021. године, тужилац је истакао и трећи тужбени захтев ради поништаја завештања због недостатка форме. Овај нови захтев поред постојећа два тужилац је истакао као евентуални у односу на првостављени и у односу на претходно постављени евентуални захтев од 13.05.2021. године. Поднеском од 03.04.2025.године тужилац се изјаснио, да је као примарни поставио захтев којим је тражио поништај завештања због недостатка форме, а као евентуалне истакао је захтев ради утврђење ништавости завештања и поништаја тестаментa због завештајне неспособности, чиме је изменио међусобни однос постављених захтева, тако и редослед одлучивања суда по истима.

Одлучујући о (сада накнадно постављеном као) примарном захтеву тужиоца првостепени суд је применом одредаба члана 85 став 1, 164 и 169 Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС", бр.46/95,101/2003-Одлука УС РС и 6/2015) усвојио тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд поништи предметно завештање сматрајући да је ствар довољно расправљена и да из изведених доказа несумњиво произилази да

приликом сачињавања тестаментa пред сведоцима није испоштована законска форма, због чега су испуњени услови за његов поништај. Наиме, приликом потписивања завештања неопходно је било да се сведоци истовремено потпишу на самом завештању сходно члану 85 став 2 Закона о наслеђивању што у конкретном случају није учињено, а што произилази из исказа сведока ГГ који наводи да другог сведока зна само из виђења и по причи, да није видео када је сада пок. ВВ потписала завештање и да није видео када је потписао други сведок, као и из исказа сведока ДД који наводи да не познаје сведока ГГ и да су у тренутку када је потписао завештање у својству сведока били присутни завешталац и њен зет ЂЂ, (супруг овде тужене).

Суд је такође водио рачуна о роковима прописаним чланом 170 Закона о наслеђивању, те имао у виду да се ради о сложеним околностима које је суд свеобухватно тумачио и најпре утврдио да је тужилац у иницијалној тужби поднетој дана 23.01.2020. године изразио сумњу за постојање разлога за поништај завештања проглашеног дана 14.10.2019. године (фалсификован потпис, антидатирање, недостатак завештајне способности), али за скривени разлог за поништај у виду повреде облика и непоштовања услова одређених законом, сазнао је тек на рочишту дана 22.06.2021. године, из исказа саслушаних сведока, те је након тог рочишта и то дана 04.08.2021. године у складу са новим сазнањима истакао нове разлоге за поништај предметног завештања, што је суд оценио благовременим подношењем захтева. Овакву оцену суд је донео имајући у виду да је од момента сазнања о истакнутим разлозима за поништај, до момента истицања тако опредељеног тужбеног захтева, протекло мање од годину дана. Због тога је суд становишта да се субјективни рок из члана 170 Закона о наслеђивању треба тумачити у складу са конкретним случајем. Овакав закључак суд је засновао на оцени да се у овој ситуацији ради се о скривеним разлозима за поништај, са којима тужилац није могао бити упознат приликом проглашења завештања и пре извођења доказа у овом поступку и то саслушањем сведока, а у иницијалној тужби јесте изразио сумњу за постојање разлога за поништај, то је суд оценио да је његов захтев имајући све околности у виду у том смислу благовремен. У прилог оваквом закључку говори и чињеница да је предметни захтев тужилац свакако поднео у оквиру објективног рока од 10 година од дана проглашења завештања.

Међутим, овакав закључак првостепеног суда не може се прихватити као правилан, јер је првостепени суд одлучујући о истакнутом приговору застарелости, пропустио да правилно примени материјално право, односно одредбе члана 170 Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС", бр.46/95,101/2003-Одлука УС РС и 6/2015).

Наиме, првостепени суд је закључио да је тужилац разлоге за поништај завештања због повреде форме сазнао тек на рочишту одржаном дана 22.06.2021. године када су саслушани сведоци, те да је у складу са тим његов поднесак од 04.08.2021. године којим је истицао нове разлоге за поништај завештања благовремен.

Оваква оцена првостепеног суда није правилна.

Према члану 170 Закона о наслеђивању Републике Србије поништај завештања због повреде облика и непоштовања услова одређених законом може захтевати у року од једне године од дана сазнања за завештање, а најкасније у року од десет година од

дана проглашења завештања. При том, рок од једне године не може почети да тече пре проглашења завештања. Дакле, субјективни рок од једне године почиње да тече од дана стварног и несумњивог сазнања наследника за завештање, рок не може почети пре проглашења завештања, а максималан објективни рок за подношење захтева је 10 година од дана проглашења завештања. Из наведене законске одредбе, произилази да почетак тока субјективног рока није везан за сазнање наследника о разлозима за поништај завештања, већ за његово сазнање о самом постојању завештања. Разлог оваквог законског решења је у том што се од тренутка када наследник сазна за завештање од њега се очекује да у законом прописаном року истакне све разлоге због којих сматра да завештање није пуноважно, на који начин се обезбеђује правна сигурност у наследноправним односима, јер се могућност побијања завештања временски ограничава. Стога је погрешан закључак првостепеног суда да рок за поношење захтева из разлога недостатка форме, почиње да тече тек од тренутка када је тужилац на рочишту 22.06.2021. године наводно сазнао за поједине разлоге за поништај завештања.

У вези са тим, а имајући у виду да у списима предмета нема података да је тужилац био присутан приликом проглашења завештања, нити да је раније сазнао за његово постојање, али да је на оставинској расправи од 10.12.2019.године оспорио пуноважност завештања, из чега несумњиво следи да је најкасније тада био упознат са његовим постојањем и садржином, те да је захтев за поништај по основу повреде форме истакао тек поднеском од 04.08.2021.године, то је исти по налажењу овога суда неблаговремен, јер је рок за његово побијање истекао дана 10.12.2020.године. Стога је применом одредаба члана 394 став 1 тачка 4 Закона о парничном поступку преиначена првостепена пресуда и одлучено као у ставу првом изреке ове другостепене одлуке

Како првостепени суд због усвајања наведеног захтева није одлучивао о преосталим евтужбеним захтевима тужиоца и то о захтеву за утврђење ништавости завештања и о захтеву за поништај завештања због непостојања завештајне способности, који су постављени као евентуални, и за које су се стекли услови да о њима одлучи пошто је правоснажно одбијен захтев постављен као примарни, укинута је применом одредбе члана 401 став 1 тачка 3 ЗПП и одлука о трошковима поступка јер ће се о њима одлучити у коначној одлуци након што првостепени суд одлучи о преосталим тужбеним захтевима.

**Председник већа-судија
Ивана Марковић Радојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић